

Svenska Barnläkarföreningen
The Swedish Paediatric Society

Verksamhetsberättelse 2022/2023

Medlemmar

Svenska Barnläkarföreningen hade i april 2023 2199 medlemmar.

Styrelsen under verksamhetsåret

Ordförande Ulrika Ådén

Vice ordförande Anna Olivecrona

Vetenskaplig sekreterare Thomas Abrahamsson

Facklig sekreterare Henrik Arnell

Kassör Svetlana Lajic

Ledamöter Oskar Andersson, Åsa Neuman, Anna Bårtås, Niklas Segerdahl och Matias Hagman

Suppleanter Frida Lind och BLUs ordförande Elin Hoff

Styrelsen har under verksamhetsåret som tidigare hållit månatliga styrelsemöten via Zoom inkl ett internat i Krusenberget utanför Uppsala i oktober 2022, samt ett kombinerat styrelse- och delföreningsmöte i december 2022. Protokoll finns tillgängliga för medlemmar via hemsidan.

Del- och intresseföreningar

BLF:s del- och intresseföreningar gör ett för barnsjukvården mycket viktigt och omfattande arbete med bland annat utbildningsinsatser, framtagande av riktlinjer och vårdprogram och remissvar. Det är där det huvudsakliga arbetet sker. Under de senaste åren har många på olika sätt varit engagerade i aktuella frågor som t ex barnvaccinationer (inte minst mot Covid19) och skärmtid. Under året har vi kunnat välkomna en ny delförening; Palliativ medicin och en ny intresseförening – Professorskollegiet.

Delföreningar 2022/2023

BLF:s delförening för Allmänpediatrik och hälsovård

Svensk barninfektionsförening

BLF:s delförening för Barn som far illa (BSFI)

Svensk förening för Pediatrik endokrinologi och diabetes (SFPED)

Global Barn- och Ungdomshälsa

Svensk Barnfetmaförening

Svensk Barnkardiologisk förening

Svensk Barnnefrologisk förening

Svensk Barnreumatologisk förening

Svensk förening för Pediatrik akutsjukvård

Svensk förening för Ungdomsmedicin

Svensk Neuropediatrik förening (SNPF)

Svenska Barnläkarföreningens delförening för allergi och lungmedicin
Svenska föreningen för Pediatrik gastroenterologi, hepatologi och nutrition (SPGHN)
Svenska Neonatalföreningen

Intresseföreningar 2022/2023

Arbetsgruppen Barnvaccinationer
Svensk förening för Medfödda metabola sjukdomar
Barnendokrinologiska Sällskapet
Barnläkare under utbildning (BLU)
BLF:s arbetsgrupp för Cystisk fibros
BLF:s sektion för Pediatrik hematologi och onkologi (PHO)
BLF:s utskott för Etik och barnets rättigheter
Svensk Barnsmärtförening
Svensk förening för Medicinsk Genetik
BLF:s intresseförening för Barn och läkemedel
Professorskollegiet
SwedPedMed
Svensk förening för Palliativ vård av barn

Barnveckan

Barnveckan är landets överlägset största utbildningsaktivitet för barnläkare och barnsjuksköterskor. På senare år har evenemanget även lockat flera andra av barnsjukvårdens professioner. Barnveckan ordnades senast 2021 i Stockholm, medan 2022 års Barnvecka i Halmstad sköts upp till våren 2023 pga pandemin.

Remisser

Ett flertal remisser har besvarats under året, många i samarbete med delföreningar och arbetsgrupper. Remissvaren kan läsas på hemsidan (under fliken för medlemsinformation). Remisser som vi besvarat under detta verksamhetsår inkluderar följande:

Screening SMA
Barnsmärta PM
Stärkta rättigheter barn i skyddat boende
Certifiering i uroradiologi SLS
Nyföddhetscreening
Digitaliseringsstrategi Skolverket
SMA och PKU
Covid
Försäkringsmedicin
Personcentrerat och sammanhållet vårdförlopp för obstruktiv sömnapné för barn
Vaccination mot penumokocker Socialstyrelsen

Utbildningsutskottet

Utbildningsutskottet bestod under 2022/23 av 11 ledamöter (en vakans) från de sex sjukvårdsregionerna med följande representanter. Sjukvårdsregion Mellansverige: Eva Albinsson och Åsa Myrelid (ordförande); Norra Sjukvårdsregionen: Per Friskopp; Stockholms Sjukvårdsregion: Eva Wesslén och Anna Undeman Asarnoj; Sydöstra Sjukvårdsregionen: Anna Röckert Tjernberg och

Emilie Kronqvist; Södra Sjukvårdsregionen: Martin Klasson och Stefanie Diemer; Västra Sjukvårdsregionen: Thomas Hagedorn och Daniel Holmgren. Adjungerade till utskottet har varit Ulrika Ådén för BLF-styrelsen och Elin Hoff för BLU. Efter en längre tid med bara digitala möten genomfördes utbildningsutskottets första arbetsinternat under hösten, vilket var ett uppskattat startskott för utskottets fortsatta arbete.

Utbildningsutskottet har under 2022 uppdragits att starta en arbetsgrupp med fokus på fortbildning för specialister inom barn- och ungdomsmedicin. Landets verksamhetschefer och representanter från BLF:s del-/intresseföreningar har ombetts nominera kollegor till arbetsgruppen där Daniel Holmgren är sammankallande.

Arbetet med utbildningsboken för ST i Barn- och ungdomsmedicin i syfte att anpassa den för både SOSFS 2015:8 och HSLFS 2021:8 har fortgått under året. I samband med nödvändig revision sker också flera andra uppdateringar med förhoppning om att det ska bli ett bra stöd för alla som arbetar med ST.

Specialistskrivningen fortsätter att genomföras årligen i samarbete mellan BLF:s utbildningsutskott och landets studierektorer i pediatrik. 2015 utvecklades en webbaserad modell för specialistskrivningen och ansvaret roterar mellan sjukvårdsregionerna. Årets specialistskrivning i barn- och ungdomsmedicin utformades av ST-studierektorer i Västra sjukvårdsregionen och ägde rum 28 oktober 2022. ST-läkare i slutet av ST och nyblivna specialister kan genomföra den webbaserade skrivningen som en frivillig del i specialistexamen. Skrivningen kan även genomföras diagnostiskt för alla som anmäler sig. Hösten 2022 genomförde 32 blivande barnläkare den skarpa skrivningen, varav 22 godkändes efter centralt genomförd rättning.

BLU - Barnläkare under utbildning

Styrelsen har verksamhetsåret 2022/2023 bestått av: Elin Hoff, Helsingborg, ordförande, Catrin Hansson, Växjö, vice ordförande, Kristoffer Björkman, Göteborg, kassör, Petra Sandén, Göteborg, sekreterare, Fredrik Oher, Helsingborg, Ledamot, Itay Samir, Umeå, ledamot, Maria Allén, Göteborg, Ledamot

BLU har nu 422 medlemmar och är ett nätverk för ST-läkare i pediatrik och nyblivna specialister. Vi har ett nätverk av kontaktpersoner på de flesta barnkliniker i landet.

Under verksamhetsåret 2022/2023 har BLU haft 10 protokollförda styrelsemöten. BLU har representerats vid möten i BLF:s styrelse och BLF:s utbildningsutskott samt vid ett par yEAP (young European Academy of Paediatrics).

Under detta verksamhets år har vi bland annat uppdaterat BLUs logo. BLU har publicerat sin årliga utbildningsenkät som avhandlar utbildningsfrågor och jourbörda hos ST läkare. BLU har publicerat 2 artiklar i tidningen Barnläkaren. "Värt att veta om diabetes hos barn" och "Värt att veta om vaccinbiverkningar hos barn".

BLU har ordnat 2 st konferenser med utgångspunkt i utbildningsenkäten, både från 2021 och 2022. Båda internaten inkluderade även en halvdags utbildning för ST läkare med temat metabola sjukdomar samt global pediatrik.

BLF:s utskott för etik och barnets rättigheter

Utskottet har inplanerat tre möten varje VT (januari/februari resp juni) via Teams, 1 tim/tillfälle; samt heldagsmöte IRL, Stockholm (mars/april). Varje HT har utskottet två inplanerade möten, varav det ena (september) via Teams, 1 tim/tillfälle; samt heldagsmöte IRL, Stockholm (november)

Under året en medlem slutat efter många års tid och då har vi fått nytillskott av intresserade kollegor, även BLU-representanter

Uppdatering av Utskottets *uppdragsbeskrivning/policydokument* har genomförts (se hemsidan)

Utskottet har kartlagt de nationella *konferenser/kurser* som finns när det gäller etiska perspektiv

Utskottet har *samverkat* i olika konstellationer med:

- Inera gällande *åldersgränser* för att läsa journalen på 1177.se
- Svensk förening för ungdomsmedicin kring *recepthantering*, sekretess och barn och ungdomar
- Svenska skolläkarföreningen i utarbetande av "När barn och ungdomar uppmärksammas i skolan för svårigheter som kan tala för *lindrig intellektuell funktionsnedsättning*" utifrån ett etiskt- och barnrättsperspektiv

Utskottet har medverkat i *remissvar* kring:

- *Vaccination* mot covid-19 till särskilda grupper av barn 5-11 år
- Granskning av Rättsmedicinalverkets metod för *medicinsk åldersbedömning* i asylprocessen
- *Könsdysfori* och utredningar om ändring av kön. Utskottet samverkade med Svensk förening för ungdomsmedicin, som skrev remissvar

Utskottets initiala planering att medverka på *Barnveckan 2023* förflyttades till planering för Barnveckan 2024

Utskottet har *besvarat förfrågan* kring:

- *MediPrep* - Vårdsajten för barn och ungdomar
- ST-läkare inom BUP, Stockholm, liksom Martin Price kring förfrågan enkät till läkare om receptförskrivning och *begränsning av vårdnadshavares direktåtkomst till ungdomars elektroniska journaluppgifter*

Under HT 22 planerades för medverkan i BLF's *lunchwebbinarium* VT 23 kring Hälsoundersökning av barn placerade i samhällsvård.

Utskottet var representerat vid *Delföreningsmötet* i december 22

Medlemskommunikation

Tidningen Barnläkaren

Barnläkaren fortsätter komma ut med sex årliga nummer. Redaktör är som tidigare Margareta Munkert Karnros och i redaktionskommittén har Hugo Lagercrantz, Josef Milerad, Göran Wennergren, Anna Undeman Asarnej, Ulrika Ådén och Thomas Abrahamsson ingått.

Tidningen distribueras till BLF:s medlemmar via post och finns tillgänglig för alla på hemsidan www.barnlakaren.se. Varje nummer har ett tema och en gästredaktör, enl nedan under 2022/23

2022

1/2022: Barnonkologi och hematologi (Arja Harila-Saari)

2/2022: Barngastroenterologi (Robert Saalman)

3/2022: Neonatala överlevare (Ulrika Ådén)

4/2022: Barn och våld (Laura Korhonen)
5/2022: Palliativ vård/Etik (Ulrika Krecbergs)
6/2022: Diabetes (Stefan Särnblad)

2023

1/2023: Global hälsa (Mårten Larsson)
2/2023: Vaccination - Barn och infektion (Kathy Falkenstein-Hagander)
3/2023: Neonatologi (Anders Elfvin)

Månatliga lunchwebinarier via Zoom

Första tisdagen varje månad har BLF:s lunchwebinarier via Zoom hållits, där facklige sekreterare Henrik Arnell fungerat som sammanhållande och panel. Svenska Läkaresällskapet har stått för tekniken och också lagt ut webinarierna som Youtube-filer i efterhand. De nås vis vår hemsida eller via [denna länk](#). Följande webinarier har hittills avhållits under 2022/23:

2022:

- Aktuellt i BLF (Lena Hellström-Westas)
- Vaccination mot covid-19 för barn (Johanna Rubin)
- Neonatala kramper samt hypotermibehandling vid asfyxi (Lena Hellström-Westas)
- Barns rätt till hälsa – gäller den för alla barn? (Sandra Gustafsson och Henry Ascher)
- Lathund för nydebuterad IBD (Jens Bäckström)
- Autoimmunitet och barnfetma (Claude Marcus)
- Bedömning av skallar och diagnostisering av kraniosynostoser (Hanna Nyten)
- Om palliativ vård av barn och unga (Karin Bäckdahl)

2023:

- Läkemedelsstudier hos barn (Jenny Kindblom)
- Hälsoundersökning av barn placerade i samhällsvård (Godfried van Agthoven & Louise Kindgren)
- Könstypade unga (Cecilia Berger)
- Långvarig smärta hos barn (Eva Gåve och Philipp Mittermaier)

Hemsida, sociala medier och nyhetsbrev

Barnläkarföreningens hemsida, www.barnlakarforeningen.se, är nu väl utvecklad och har support från All about meetings. I stort sett alla delföreningar har nu sina hemsidor i den gemensamma strukturen, vilket underlättar läsbarhet och tillgänglighet. Nyheter publiceras regelbundet på hemsidan, och ett kalendarium finns tillgängligt där bl.a. relevanta möten, kurser och utbildningsaktiviteter annonseras.

Barnveckan har en separat hemsida och finns på även representerad på Instagram. Under året har nyhetsbrev skickats ut via e-post till samtliga medlemmar i BLF vid ett par tillfällen.

ACTA Paediatrica

ACTA Paediatrica utges sedan 2016 enbart on-line. BLF:s medlemmar är oförändrat prenumeranter och når tidningen genom en inloggning via hemsidan. Ett medlemsmail skickas ut när ett nytt nummer finns tillgängligt och en sammanfattning görs i varje nummer av Barnläkaren.

Internationellt samarbete

Barnläkarföreningen har en långsiktig målsättning att öka det internationella samarbetet. Delföreningen för global hälsa driver ett mycket aktivt arbete med detta syfte. Lars Gelander och Daniel Holmgren är sedan 2018 resp 2023 utsedda representanter i EAP (European Academy of Paediatrics) och Helena Hildenwall är utsedd till IPA (International Pediatric Association), Lars Gelander har deltagit vid två EAP-möten under året och rapporterat till styrelsen. Arbetet fokuseras på att säkra likartad utbildning av barnläkare i Europa, med internationell digital skrivning och gemensamma krav för subspecialisering. Vaccinationer och antibiotikaförskrivning är målområden. Faran med knappbatterier har initierat samarbete med batteritillverkare. Sammanhållen hälsodata som kan följa individen, är ett målområde för EU sär utvecklingsarbete pågår rörande säker information om barn, såsom vaccin, tillväxt och utveckling. Nordea har sökt dialog med BLF i planering av expertis för ett nytt barnsjukhus i Kiev.

Exempel på övriga områden som BLF arbetat med under året

Könsdysfori hos barn och ungdomar

Debatten om könsdysfori har fortsatt under 2022. I samråd med delföreningen för endokrinologi och diabetes och föreningen för ungdomsmedicin försöker vi från BLF:s sida bidra konstruktivt och nyanserat till debatten (till exempel på DN debatt 10 maj 2022 "Barn och unga med könsdysfori ska i första hand erbjudas stöd"), och ni kan ta del av våra ställningstaganden på hemsidan. Vi fortsätter att bevaka frågan aktivt och har bl.a. följt SBU:s arbete med en rapport om kunskapsläget samt haft möten med företrädare för både patient- och föräldragrupper.

Restnoteringar av läkemedel

Restnoterade läkemedel är ett stort internationellt problem som drabbar alla i vården, och särskilt utsatta, kroniskt sjuka patientgrupper. Sverige som är ett litet land med en begränsad marknad berörs som alla andra länder. BLF har i flera sammanhang belyst barns särskilda behov och hur barnsjukvården drabbas. Inom barnsjukvården i Sverige har vi ett unikt samarbete med ePed där vi även informerar om restnoterade läkemedel. På hemsidan eped.se finns ett avsnitt om restnoterade och avregistrerade läkemedel. Alla kan läsa informationen och vill du kunna skriva ett inlägg får du skapa ett enkelt login. Tyvärr beräknas antalet restnoterade läkemedel öka framöver. Just nu hanteras frågan på regeringsnivå och vi i BLF inväntar åtgärder. Om dessa åtgärder uteblir eller är otillräckliga behöver vi kraftsamla i denna viktiga fråga.

Barn och skärmar

I samband med remissvar om Skolverkets digitaliseringsstrategi har BLF och delföreningen för allmänpediatrik engagerat sig i frågan om betydelsen av skärmanvändning för barns utveckling och hälsa. I samband med detta har vi medverkat i flera debattinlägg (DN debatt 220611, 220620). Rekommendationer och föräldrainformation om skärmanvändning för barn har utformats i samarbete med delföreningen för allmänpediatrik.

BLF i Almedalen

På förslag från delföreningarna har BLF styrelse valt ut två angelägna områden att arbeta med som seminarier under Almedalsveckan 2023.

1. "Så tar Sverige hand om barn som flytt" 29/6 2023 15:20 - 16:20

Behovet av att förbättra integrationen av barn och unga som kommit som flyktingar framhålls ständigt i den politiska debatten. En viktig förutsättning för det är en god hälsa. Men en stor andel nyanlända barn på flykt har erfarenheter av krig och våld och många påverkas av PTSD eller andra

kroniska traumarelaterade tillstånd. För att kunna minska effekten av dessa och förbättra integrationen behöver vi använda oss av den forskning och kunskap som finns. Vad säger den? Och hur stämmer den överens med det svenska flyktingmottagandet?

2. "Ni hjälpte oss att överleva, men hur ska vi leva?" 30/6 2023 09:50 - 10:50

Tack vare medicinska framgångar överlever de flesta barn som föds för tidigt, med komplexa hjärtfel eller som drabbas av barncancer i dagens Sverige. Men risken är stor att de drabbas av komplikationer som påverkar både deras uppväxt och vuxenliv. Efter att enorma vårdresurser satsats på att de skall överleva, upplever många en bristande uppföljning av komplikationer från vårdens sida, och otillräcklig förståelse och stöd i förskola och skola. Sverige har nationella rekommendationer om uppföljning, som förutom de medicinska aspekterna även omfattar psykomotorisk, emotionell och kognitiv utveckling. Men följsamheten till rekommendationerna varierar i hög grad mellan regionerna. Detta leder till ojämlik vård, onödigt lidande och ökad vårdkonsumtion. Nu efterlyser de nya överlevarna och deras familjer integrerade insatser i form av medicinsk uppföljning, stöd i skolan och från övriga samhället, från barndomen till ett gott vuxenliv.

Delföreningarna för global barn och ungdomshälsa, neotatalföreningen, barnkardiologi och sektionen för hematologi och onkologi har tillsammans med styrelsen arbetat under året med att förbereda dessa seminarier.

Stockholm 10 maj
Ulrika Ådén, ordförande BLF